

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่หลักที่สำคัญคือ การผลิตบัณฑิต ซึ่งเป็นกำลังคนส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาประเทศ บัณฑิตที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริงจะต้อง เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพดี และเป็นที่ต้องการของสังคม วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (ใน พรชูลี อาชาวอำรุง บรรณาธิการ 2525: 31) กล่าวว่า การที่จะสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพต้องจัดประสบการณ์ให้นิสิต นักศึกษาได้พัฒนาเต็มที่ โดยกำหนดเป้าหมายไว้เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาคือ ให้มีความสมบูรณ์ในด้านความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง พร้อมด้วยการพัฒนาความเป็นคนที่สมบูรณ์คือ เจริญด้วยสติปัญญา ความคิด เหตุผล การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การมีมรรยาทในสังคม ตลอดจนมีคุณสมบัติที่ดีงาม พร้อมทั้งจะสร้างสรรค์สังคมให้มีความสุข

นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจะอยู่ในช่วงของการ เป็นวัยรุ่นตอนปลาย มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมค่อนข้างสูง จึง เป็นผู้ที่ไวต่อความรู้สึก ยังต้องการการดูแลและความเข้าใจจากบุคลากรทุกฝ่ายของสถาบัน เพื่อที่จะช่วยสนับสนุนให้นิสิต นักศึกษาเหล่านี้ ได้พัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ในทางที่ถูกต้อง คือ เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นมนุษย์มากขึ้นนั่นเอง ซึ่งตรงกับ พรชูลี อาชาวอำรุง (2525: 245) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษาควรคำนึงอยู่เสมอว่า นิสิตนักศึกษา เป็นผู้สร้างสถาบัน เมื่อพวกเขาเข้ามาอยู่ในรั้วสถาบัน เขามีใช่เป็นเพียงผู้รับบริการ แต่มาเป็นผู้มีส่วนร่วมในชุมชน สถาบัน เพื่อเปลี่ยนภาพพจน์ของตนเอง การพัฒนานิสิตนักศึกษาจึง เป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถาบัน อุดมศึกษา โดยจะต้องพัฒนานิสิตนักศึกษาให้ เป็นผู้รู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่งเสริมให้เป็น พลเมืองดี เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่นรวมทั้งสามารถประกอบอาชีพในอนาคตได้ เป็นอย่างดี

ในปัจจุบันงานพัฒนานักศึกษามีได้หมายถึงแค่เพียงบริการต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษา จัดขึ้นเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาโดยครอบคลุมแต่กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอน เท่านั้น (ธิดารัตน์

บุญบุษ 2528: 362) หากยังได้รวมถึงกระบวนการและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา ทั้งด้านสติปัญญา สังคม วัฒนธรรมและร่างกาย กระบวนการเหล่านี้รวมไปถึงการสร้างหลักสูตร ตลอดจนการพัฒนาโปรแกรมฝึกหัดความเป็นผู้นำให้กับนิสิตนักศึกษาด้วย อาจกล่าวได้ว่าการพัฒนานิสิตนักศึกษาเป็นงานที่ขยายและเสริมโปรแกรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนานิสิตนักศึกษาทั้งในและนอกชั้นเรียน ซึ่งสถาบันควรจัดขึ้น โดยสนองต่อความต้องการของนิสิตนักศึกษา และโดยความร่วมมือจากบุคคลทุก ๆ ฝ่ายของสถาบันจึงจะช่วยให้งานพัฒนานิสิตศึกษาลุล่วงไปด้วยดี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาทุกด้านให้เกิดขึ้นในตัวนิสิตนักศึกษา เพื่อให้ได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพ และเป็นคนที่สมบูรณ์ ดังที่ระบุในแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 หมวด 2 ข้อ 33 ว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิด เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ และเข้าใจศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีค่าแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติ (ราชกิจจานุเบกษา 2520: 350)

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทเปลี่ยนแปลงไปดังที่ ประกอบ คุปรัตน์ (ใน ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ บรรณาธิการ 2529: 1-3) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงในสถาบันอุดมศึกษาว่า สภาพปัจจุบัน เป็นปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเห็นในอดีต และสิ่งเหล่านี้จะมีผลกระทบให้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการปรับปรุงตัวเองอย่างมากในช่วงทศวรรษต่อไป กล่าวคือ (1) สภาพการเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 และ 5 ได้ทวีจำนวนผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาอย่างมาก (2) การขยายตัวของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาดัดตามมาด้วยปัญหาบัณฑิตล้นงานจากการผลิตบัณฑิตในแต่ละปีในอัตราสูงมาก (3) เกิดปัญหาแย่งชิงนักศึกษาในระหว่างสถาบัน แต่ก็ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตนเองในระบบการผลิตบัณฑิต ให้สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป (4) ขณะที่ปัญหาวิกฤติเกิดขึ้น สถาบันต่าง ๆ จะมีแนวโน้มเริ่มชราภาพไปตามคณาจารย์ด้วย (5) ระบบรางวัลที่ได้มีในอดีตเพื่อกระตุ้นให้อาจารย์สนใจในงานวิจัยนั้น ได้กลายเป็นค่าใช้จ่ายบนความสูญเสียของระบบการสอน (6) ผลกระทบจากการใช้ระบบการเมืองภายในสถาบัน (7) ระบบการผลิตบัณฑิตขาดการประเมินผลจากภายนอกและภายในนิสิตนักศึกษาซึ่งในยุค 14 ตุลาคม 2516 เคยมีบทบาทต่อการเรียกร้องให้สถาบันอุดมศึกษาสนองต่อการเรียนการสอน แต่มาในยุคปัจจุบัน นิสิตศึกษากลับกลายเป็นผู้เรียนแบบจงใจ ไม่สามารถเรียกร้องให้บริการด้านการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ กลไกการรวมตัวของนิสิตศึกษาค่อนข้างอ่อน ไร้เพียงสา นิสิต

นักศึกษาส่วนใหญ่จึงอยู่ในสภาพเรียนไปวัน ๆ และเรียนเพื่อตัวเอง (8) ในด้านการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่าคุณภาพการสอนของอาจารย์ต่ำลง นักศึกษาเฉื่อยลง และปริญญามีค่าน้อยลง

ภาพลบของการศึกษาระดับอุดมศึกษา เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดทิศทางของระบบการผลิตบัณฑิตในอนาคต หากสถาบันอุดมศึกษาเพิกเฉยต่อปัญหา และไม่ให้ความสนใจอย่างจริงจังต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาแล้ว ก็น่าเป็นห่วงคนรุ่นใหม่ที่จะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต

กรมการฝึกหัดครู มีวิทยาลัยในสังกัดทั่วประเทศรวม 36 แห่ง วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีฐานะเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 มาตรา 5 ระบุว่า ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาระดับปริญญาตรี และผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพครูและยกวิทยฐานะครู ทำนุบำรุงวัฒนธรรมและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ต่อมากรมการฝึกหัดครูได้ปรับบทบาทและภาระหน้าที่ของวิทยาลัยครูให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความต้องการของท้องถิ่น ปรับภาระหน้าที่ด้านการให้การศึกษาในสาขาวิชาที่กว้างออกไป นอกเหนือจากวิชาชีพครู โดยมีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2527 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 101 ตอนที่ 144 ตุลาคม 2527) ความในมาตรา 5 ระบุว่า ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ...และมาตรา 5 วรรค 3 ได้บรรจุข้อความที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มวิทยาลัยครูไว้ดังนี้ "...เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิทยาลัยครูร่วมกัน สภาอาจกำหนดให้วิทยาลัยครูหลายแห่งรวมกันเป็นกลุ่มวิทยาลัยครูได้ จำนวนกลุ่ม หลักเกณฑ์การเลือกอธิการเป็นประธานกลุ่ม การดำเนินงานของกลุ่มและกิจการอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภา"

อนุสนธิจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงได้ตราข้อบังคับของสภาการฝึกหัดครู ว่าด้วยการบริหารกลุ่มวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2528 ขึ้น ความในข้อ 5 ระบุว่า "สหวิทยาลัย" หมายความว่า "กลุ่มวิทยาลัยครู" และข้อ 6 ระบุว่า เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิทยาลัยครูร่วมกัน ให้วิทยาลัยครูรวมเป็นกลุ่มเรียกว่า สหวิทยาลัยมี 8 กลุ่ม ดังต่อไปนี้ (1) สหวิทยาลัยล้านนา (2) สหวิทยาลัยพุทธชินราช (3) สหวิทยาลัยอีสานเหนือ (4) สหวิทยาลัยอีสานใต้ (5) สหวิทยาลัยศรีอยุธยา (6) สหวิทยาลัยทวาราวดี (7) สหวิทยาลัยทักษิณ และ (8) สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

จากความเป็นมาของวิทยาลัยและสหวิทยาลัยดังกล่าว จึงถือว่าเป็นสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีภารกิจหลัก 4 ประการ เช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ สำหรับภารกิจ ในการผลิตบัณฑิตนั้น ก็ต้องผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และได้รับการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ให้ครบ สมบูรณ์ ผู้วิจัยเป็นอาจารย์คนหนึ่งการสอนในสหวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนานิสิตนักศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าการพัฒนานักศึกษาในสหวิทยาลัย เป็นอย่างไร ได้กระทำมาก่อน เพียงใด และการจะพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตในสภาพสังคม และ เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันและอนาคตจะทำอย่างไร จะได้นำไปเป็นหลักในการ พัฒนานักศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการวางแผนนโยบาย จุดมุ่งหมาย การจัดการศึกษา การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อพัฒนานักศึกษาให้ได้ผลตามความคาดหวัง และความต้องการของสังคม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเอาทฤษฎีของ ชิคเกอร์ริง (Chickering 1974) มาเป็นหลัก ในการศึกษา เนื่องจากว่าทฤษฎีดังกล่าวเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง และถือเป็นแม่บทในการ พัฒนานิสิตนักศึกษาซึ่งประกอบไปด้วยการพัฒนา 7 ด้านคือ

1. . การพัฒนาสมรรถภาพ (Achieving Competence)
2. การพัฒนาอารมณ์ (Managing Emotions)
3. การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง (Becoming Autonomous)
4. การพัฒนาความมีเอกลักษณ์ (Establishing Identity)
5. การพัฒนาความมีอิสระในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Freeing Interpersonal Relationship)
6. การกำหนดเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน (Clarifying Purposes)
7. การพัฒนาบูรณาการ (Developing Integrity)

การพัฒนาทั้ง 7 ด้านดังกล่าวเป็นที่ยอมรับโดยสากลว่าเป็นแนวปฏิบัติสำหรับสถาบัน อุดมศึกษาที่มีหน้าที่ทำให้นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้ดี มี ความประพฤติดี เป็นทรัพยากรที่มีค่าของสังคม โดยเฉพาะนักศึกษาครูซึ่งจะทำหน้าที่สั่งสอนอบรม นักเรียนในระดับต่าง ๆ ในอนาคต จึงจำเป็นต้องได้รับการปลูกฝังอบรมอย่างถูกต้องตามทฤษฎี ดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของการพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาการพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัยตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิคเกอร์ทิง 7 ด้านตามการรายงานของนักศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัยตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิคเกอร์ทิง 7 ด้าน
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัย

คำถามเกี่ยวกับการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามในการวิจัยครั้งนี้ 4 ประการดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของการพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัย เป็นอย่างไร
2. การพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัยตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิคเกอร์ทิง 7 ด้านตามการรายงานของนักศึกษา เป็นอย่างไร
3. ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัยตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิคเกอร์ทิง 7 ด้าน เป็นอย่างไร
4. แนวทางการพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัยควรจะเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประวัติความเป็นมาของการพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัย
2. ศึกษาการพัฒนานักศึกษาของสทวิทยาลัยตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาทั้ง 7 ด้านของซิคเกอร์ทิง ได้แก่
 - 2.1 การพัฒนาสมรรถภาพ
 - 2.2 การพัฒนาอารมณ์
 - 2.3 การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 2.4 การพัฒนาความมีเอกลักษณ์
- 2.5 การพัฒนาความมีอิสระในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล
- 2.6 การกำหนดเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน
- 2.7 การพัฒนาบูรณาการ

3. ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

3.1.1 อาจารย์ ศึกษาเฉพาะอาจารย์ซึ่งเป็นผู้สอนชั้นปีสุดท้ายที่ทำหน้าที่สอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530

3.1.2 นักศึกษา ศึกษาเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ในชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตร

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การรายงานของนักศึกษา และความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิค เกอริง ทั้ง 7 ด้าน

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนานักศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษา และจัดกิจกรรมของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

การพัฒนานักศึกษาตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิค เกอริง หมายถึง การส่งเสริมให้นักศึกษามีความเจริญงอกงามหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาวะที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านสมรรถภาพ อารมณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง ความมีเอกลักษณ์ ความมีอิสระในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การกำหนดเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน และมีบูรณาการ

การพัฒนาสมรรถภาพ หมายถึง ความสามารถในการนำสมรรถภาพทางด้านสติปัญญา ร่างกายและทักษะในการปฏิบัติงานตลอดจนความสามารถทางด้านสังคมไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเหมาะสมถูกต้อง

การพัฒนาอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการปรับสภาวะของจิตใจต่อพฤติกรรมและผลกระทบจากสภาพแวดล้อม พร้อมทั้งสามารถแสดงออกทางด้านพฤติกรรมอย่างเหมาะสมถูกต้อง

การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ความสามารถในการมีสภาพจิตใจที่มั่นคง
 แน่วแน่มีความเสียสละ มีความเชื่อมั่น สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีจุดยืนของตนเอง มี
 การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และสามารถดำเนินชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การพัฒนาความมีเอกลักษณ์ หมายถึง ความสามารถในการเลือกสรรสิ่งที่คิดว่าดีงาม
 และถูกต้อง โดยยึดถือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการแสดงออกทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่าง
 ถูกต้องตามบทบาทของเพศของตน

การพัฒนาความมีอิสระในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล หมายถึง ความสามารถ
 ในการเลือกคบคน รวมทั้งการเรียนรู้ที่จะปรับจิตใจและพฤติกรรมของตนเองให้อยู่ร่วมกับผู้อื่น
 ในสังคมได้

การกำหนดเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน หมายถึง ความสามารถในการวางแผนและ
 กำหนดรูปแบบของการดำเนินชีวิต ตลอดจนการจัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 ให้มีลักษณะประสานสัมพันธ์กันระหว่างด้านอาชีพ นันทนาการ และวิถีชีวิต

การพัฒนาบุรณาการ หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานการสร้างค่านิยมของ
 ความเป็นมนุษย์ ค่านิยมทางบุคลิกภาพและกำหนดความเหมาะสมพอดีเข้าด้วยกัน

อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตรและเป็นข้าราชการประจำที่
 ปฏิบัติภารกิจอยู่จริงในมหาวิทยาลัย

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 ภาคปกติชั้นปี
 สุดท้ายของหลักสูตร ในมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย หมายถึง กลุ่มวิทยาลัยครูที่เรียกชื่อใหม่ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู
 (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2527 และข้อบังคับสภาการฝึกหัดครู ว่าด้วยการบริหารกลุ่มวิทยาลัยครู
 พุทธศักราช 2528 ซึ่งกำหนดให้วิทยาลัยครูรวมกันเป็นกลุ่ม เรียกว่ามหาวิทยาลัยมี 8 มหาวิทยาลัย
 ดังต่อไปนี้

1. มหาวิทยาลัยล้านนา ประกอบไปด้วย วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูลำปาง
 วิทยาลัยครูเชียงราย วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
2. มหาวิทยาลัยพุทธชินราช ประกอบไปด้วย วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูกำแพงเพชร
 วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์

3. สหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ ประกอบไปด้วย วิทยาลัยครูมหาสารคาม
วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูอุดรธานี
4. สหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ประกอบไปด้วย วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
วิทยาลัยครูสุรินทร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
5. สหวิทยาลัยศรีอยุธยา ประกอบไปด้วย วิทยาลัยรำไพพรรณี วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณี
6. สหวิทยาลัยทวารวดี ประกอบไปด้วย วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม
วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
7. สหวิทยาลัยทักษิณ ประกอบไปด้วย วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูภูเก็ต
วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
8. สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ประกอบไปด้วย วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูธนบุรี
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนดุสิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลจากการรวบรวมประวัติความเป็นมาของการพัฒนานักศึกษาจะเป็นประโยชน์
ต่อผู้บริหาร อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหวิทยาลัยในการนำไปเป็นแนวทางเพื่อปรับปรุง
และพัฒนานักศึกษา
2. ผลจากการวิจัยจะทำให้เข้าใจถึงองค์แห่งความรู้เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา โดย
ภาพรวมของสหวิทยาลัย
3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาของสหวิทยาลัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร
อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางนโยบาย จุดมุ่งหมาย การจัดการ
ศึกษา การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการจัดสภาพแวดล้อม
เพื่อพัฒนานักศึกษาให้ได้ผลตามความคาดหวังและความต้องการของสังคม

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตาม
ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์

1.1 ผู้วิจัย ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่ปรากฏเกี่ยวกับการพัฒนา นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ได้แก่ หนังสือเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา หนังสือคู่มือนักศึกษา เอกสาร รายงานการประชุม บันทึกร ะเบียบและคำสั่งต่าง ๆ ของทางราชการ

1.2 ผู้วิจัย สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของการพัฒนานักศึกษา ของมหาวิทยาลัยโดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 คนดังนี้

1.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

1.2.2 ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย

2. แบบประเมินตนเอง ผู้วิจัยใช้แบบประเมินตนเองที่สร้างขึ้นด้วยตนเองโดยยึด การพัฒนานักศึกษาตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิค เกอริง เป็นหลัก

ลักษณะของแบบประเมินตนเอง เป็นแบบประเมินตนเองมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content Validity) แล้วจึงนำแบบประเมินตนเองไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัย อีสานเหนืออุดรธานี เพื่อหาความเที่ยงแบบแอลฟา (α -Coefficient) แล้วปรับปรุงข้อคำถาม ใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แบบประเมินตนเองแบ่งออกเป็น 4 คนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบประเมินตนเอง

ตอนที่ 2 คำถาม เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของ ซิค เกอริงทั้ง 7 ด้าน

ตอนที่ 3 ความคิด เห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิด เห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษา ของมหาวิทยาลัย

3. แบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นด้วยตนเองโดยยึดการพัฒนา นักศึกษาตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิค เกอริง เป็นหลัก

ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content

Validity) แล้ว จึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับอาจารย์ที่สอนชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัย อีสานเหนืออุดรธานี เพื่อหาความเที่ยงแบบแอลฟา (α -Coefficient) แล้วปรับปรุงข้อคำถาม ใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ดอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนานักศึกษาตามแนวทฤษฎีการ พัฒนานักศึกษาของซิคเกอร์ทั้ง 7 ด้าน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนานักศึกษา ของมหาวิทยาลัย

แบบประเมินตนเองและแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) ที่ให้ผู้ตอบแบบประเมินตนเองและ แบบสอบถาม (1-5) ซึ่งแสดงความหมายดังนี้

ตอนที่ 2 ของแบบประเมินตนเองและแบบสอบถาม

5 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับมาก

3 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการพัฒนาในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ของแบบประเมินตนเองและแบบสอบถาม

5 หมายถึง ควรจะพัฒนาในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ควรจะพัฒนาในระดับมาก

3 หมายถึง ควรจะพัฒนาในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ควรจะพัฒนาในระดับน้อย

1 หมายถึง ควรจะพัฒนาในระดับน้อยที่สุด

4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ อาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

4.2 กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้วิทยาลัยครูในมหาวิทยาลัยทั้ง 8 กลุ่ม ดังนี้ วิทยาลัยล้านนาสุ่มได้วิทยาลัยครูลำปาง วิทยาลัยพุทธชินราชสุ่มได้วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยอีสานเหนือสุ่มได้วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยอีสานใต้สุ่มได้วิทยาลัยครูสุรินทร์ วิทยาลัยศรีอยุธยาสุ่มได้วิทยาลัยรำไพพรรณี วิทยาลัยทวารวดีสุ่มได้วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยทักษิณสุ่มได้วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยรัตนโกสินทร์สุ่มได้วิทยาลัยครูจันทร์เกษม จากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มโดยใช้ตารางการสุ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แยกกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

4.2.1	นักศึกษา ประชากรทั้งหมด	จำนวน	863 คน
	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	269 คน
4.2.2	อาจารย์ ประชากรทั้งหมด	จำนวน	240 คน
	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	148 คน
	รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	จำนวน	417 คน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ แบบประเมินตนเองและแบบสอบถาม โดยดำเนินการด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

6.1 เอกสารและการสัมภาษณ์ นำผลจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์มาประมวลเข้าด้วยกันแล้ว เสนอในรูปของความเรียง

6.2 แบบประเมินตนเองและแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินตนเองและแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลการรายงานของนักศึกษาและความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาตามแนวทฤษฎีการพัฒนานักศึกษาของซิค เกอริง วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนานักศึกษา
วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation)

ตอนที่ 4 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการ
พัฒนานักศึกษาของสหวิทยาลัย วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่า
ร้อยละ (Percentage)

ลำดับขั้นตอนในรายงานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งลำดับขั้นตอนในรายงานการวิจัยออกเป็น 5 บทดังนี้

บทที่ 1 ประกอบด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย
คำถามเพื่อการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะ
ได้รับจากการวิจัย ขั้นตอนและวิธีการวิจัย ลำดับขั้นตอนในรายงานการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ลักษณะและธรรมชาติของนิสิต
นักศึกษา คุณสมบัติที่นิสิตนักศึกษาพึงได้รับการพัฒนา แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา สหวิทยาลัย
กับการพัฒนานักศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การกำหนดค่าของมาตราส่วนประมาณค่า การ
แปลค่าของมาตราส่วนประมาณค่า การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ สรุป
ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เสนอในรูปของตารางและสรุปตาราง

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล
และข้อเสนอแนะ